

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Економічний факультет

ТИМЧЕНКО ОЛЕКСАНДР ОЛЕКСІЙОВИЧ

ОБЛІК І АУДИТ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ В СИСТЕМІ
УПРАВЛІННЯ
СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

071 «Облік і оподаткування» (галузь наук – Управління та адміністрування)

Автореферат
на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Івано-Франківськ – 2023

Дипломна робота виконана в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника

Науковий керівник: к.е.н., доц. кафедри обліку і оподаткування Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Смушак Михайло Володимирович

Рецензент: к.е.н., доц. кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника Мацола Михайло Михайлович

Захист відбудеться «27» червня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ Баланюк Іван Федорович

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ’ЯЗАНЬ ...	7
1.1. Сутність та характеристика кредиторської заборгованості.....	7
1.2. Відображення даних про поточні витрати у фінансовій звітності	13
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ НА ТОВ «АУДИТОРСЬКА КОМПАНІЯ «ВЕКТОР АУДИТУ»	23
2.1. Організація обліку кредиторської заборгованості товариства	23
2.2. Методика обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками	30
2.3. Методика здійснення розрахунків за податками і платежами.....	35
РОЗДІЛ 3 РОЛЬ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУБ’ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ.....	44
3.1. Порядок здійснення внутрішнього аудиту кредиторської заборгованості .	44
3.2. Шляхи покращення системи контролю за кредиторською заборгованістю	57
ВИСНОВОК	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	69

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

У сучасній розвиненій ринковій економіці необхідно створювати власний бізнес, головною метою якого є отримання доходу. Тому для власників таке рівняння бізнесу стало важливим мати правильне уявлення про свій фінансово-економічний стан. Джерелом такої інформації є система бухгалтерського обліку, яка надає безперервну, об'єктивну та неупереджену інформацію про процеси, що відбуваються в ході господарської діяльності, рух коштів у власній сфері діяльності суб'єкта господарювання та напрями їх використання. Система бухгалтерського обліку є важливим елементом управління глобальною економікою. Бухгалтерський облік забезпечує внутрішній контроль компанії.

У сучасних умовах та розвитку ринкових відносин суб'єкти господарювання приділяють велику увагу характеру своєї кредиторської заборгованості. Ключовим питанням у бізнес-середовищі є належне виконання учасниками ринку договірних зобов'язань, насамперед умов оплати та поставки товарів, робіт і послуг. Оскільки платіжні операції є основою діяльності будь-якого суб'єкта господарювання, надходження стають договірними зобов'язаннями, з одного боку, і зобов'язаннями, іншого, створюючи необхідність втручання в бізнес-процеси. Тому суб'єкти операцій стикаються з необхідністю ефективно управляти як своїми пасивами, так і зобов'язаннями, а також вживати заходів для їх зменшення. Кредиторська заборгованість є натуральною частиною бухгалтерського балансу господарюючого суб'єкта і характеризує фінансовий стан у звітному періоді. Як правило, основна частина кредиторської заборгованості виникає як кредиторська заборгованість. Важливим напрямком управління рухом кредиторської заборгованості є адекватний і своєчасний рух грошових коштів.

Як бачимо, ефективність моніторингу стану платіжної дисципліни залежить від достовірного відображення інформації про стан заборгованості в системі бухгалтерського обліку суб'єкта господарювання. Фінансова стійкість підприємства також залежить від розміру кредиторської заборгованості. Актуальність вищезазначених питань в умовах трансформації бухгалтерського обліку визначило вибір теми дипломної роботи.

Кредиторська заборгованість – це зобов'язання суб'єкта господарювання, що утворилися в результаті залучення зовнішніх коштів. Вміння підприємців управляти чужими грошима, залучати зовнішнє фінансування та раціонально його витратити є запорукою їхнього успіху. У цих умовах важливо стежити за сумою боргів, їх змінами, взаємозв'язком з грошовими потоками та забезпечити якнайшвидшу оплату цього типу зобов'язань. Звідси випливає, що аналітична оцінка кредиторської заборгованості компанії є дуже важливою в цьому контексті.

Праці провідних вітчизняних дослідників висвітлюють значний внесок у розробку теоретико-методологічних засад кредиторської заборгованості М. Д. Білика, Ф. Ф. Голова, О. В. Лишиненка, В. Г. Лінника, Пушкаря М. С., та інші. У науковій літературі є хороші теоретичні положення щодо аналізу та управління боргом. Оскільки у світовій економіці не існує єдиної системи вивчення цього

явища, система потребує подальші вдосконалення та дослідження в цих сферах тривають.

До основних завдань, які виникають при виборі теми роботи є:

- визначити економічну сутність пасиву як питання бухгалтерського обліку.
- забезпечити класифікацію пасивів.
- оцінити сфери платіжної діяльності бізнес-одиниці.

– надає загальну характеристику аудиторської діяльності ТОВ «Вектор Аудит» та демонструє його організаційне забезпечення в цій сфері бухгалтерського обліку;

- дослідження організації первинного, аналітичного та синтетичного боргу;
- розкрийте цілі та завдання управління пасивами.
- дослідження процесу проведення аудиту заборгованості.
- запропонувати шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку господарських одиниць.

Метою даного завдання є визначення сфери кредиторської заборгованості в системі управління суб'єкта господарювання.

Для звершення мети використовуються такі методи дослідження: Загальнонауковий метод, індуктивний метод та дедуктивний метод. Методи порівняння, ситуаційного аналізу. Логічні методи, кореляційного та регресійного аналізу. У роботі використано методи порівняльного аналізу та структурний і системний підходи. У зв'язку з іншими предметами система розглядається як єдине ціле), історична логіка економічний аналіз, статистичний аналіз, спостереження і дослідження, в поєднанні із загальним аналізом.

Дослідницька інформаційна база містить публікації про наукові дослідження вітчизняних та зарубіжних вчених, нормативно-правову базу України, матеріали наукових конференцій та досліджень, доповіді та аналітичні матеріали відповідних державних установ, звітні дані з економічних суб'єктів.

Об'єктом дослідження теми є система обліку та контролю аудиторської діяльності аудиторської фірми "Вектор Аудит". Предметом є низка організаційних та процедурних методів обліку, організації та контролю кредиторської заборгованості.

Бакалаврська робота яка складається із вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел та додатку.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У розділі 1 «ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ» досліджено визначити економічну сутність пасиву як питання бухгалтерського обліку, розкрито класифікацію пасивів, оцінено сфери платіжної діяльності бізнес-одиниці.

У розділі 2 «МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ НА ТОВ «АУДИТОРСЬКА КОМПАНІЯ «ВЕКТОР АУДИТУ» надано загальну характеристику аудиторської діяльності ТОВ «Вектор Аудит» та демонструє його організаційне забезпечення в цій сфері бухгалтерського обліку, досліджено організацію первинного, аналітичного та синтетичного боргу, розкрити цілі та завдання управління пасивами.

У розділі 3 «РОЛЬ КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНІСТІ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ СУБ'ЄКТОМ ГОСПОДАРЮВАННЯ» досліджено процес проведення аудиту заборгованості, запропоновано шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку господарських одиниць.

ВИСНОВКИ

Ефективне управління бізнес-одиноцею в ринковому середовищі вимагає чіткого управління бізнес-одиноцею в цілому на її окремі складові. Швидкі та стійкі зміни ринкового середовища вимагають швидкого реагування на зміну економічних умов, що впливає як на управління бізнес-сферами, так і на спеціальні ресурси. Сьогодні вдосконалення систем оцінки ризиків, факторів, що впливають на ресурсну привабливість, ефективні в економіці та відіграють роль у загальній стабільності діяльності та фінансовій стабільності. З цієї причини була обрана тема даної роботи. Він складається з обстеження кредиторської заборгованості в управлінні підприємницької діяльності, методики її обстеження та вказівок щодо вдосконалення управління, а також оцінки впливу на електронну діяльність.

Власник завжди думав про доступність. Внутрішній контроль у системах фінансового та бухгалтерського обліку продовжує залишатися важливим, оскільки система бухгалтерського обліку відображає характеристики та тенденції цього виду відповідальності.

У період між написанням цієї статті та проведенням дослідженням було виконано найважливіші завдання. Він виражає і визначає економічну сутність зобов'язання як об'єкта бухгалтерського обліку. Він є ключовим компонентом фінансової системи суб'єкта господарювання та відображає, серед іншого, рух капіталу, включаючи фактичні фінансові активи.

Здійснено оцінку обсягу відповідальності в діяльності суб'єкта господарювання, надано загальну характеристику аудиторської діяльності аудиторської компанії:

- 6411 «Податок з доходів фізичних осіб»;
- 6414 «Єдиний податок»;
- 642 «Військовий збір».

Основними функціями є підтримка організації та методика внутрішнього контролю цього. Бухгалтерський облік Була представлена група. Аудиторські фірми оцінювали первинні, аналітичні та синтетичні рахунки відповідальності. На приклад складено методичні рекомендації щодо покращення кредиторської заборгованості.

Проведені дослідження та рекомендації допомагають підвищити ефективність управління боргом кредиторів та внутрішнього контролю, а також можуть бути використані в системі бухгалтерського обліку та внутрішньому аудиті будь-якої компанії, незалежно від форми власності чи галузі. Запропонована форма внутрішнього контролю є загальною і може бути легко адаптована до цілей контролю.

Вивчивши організацію та методику обліку поточної заборгованості підприємців та внутрішнього контролю, можна зробити ряд висновків. Сьогодні існує багато різних підходів до тлумачення терміну «відповідальність» у літературі, економіці, правових системах та бухгалтерському обліку. Тлумачення зобов'язання з точки зору правової системи включає поняття правового зв'язку між боржником і кредитором, а з економічної точки зору зобов'язання розглядається як поняття обов'язку кредитора. Облік перспективи - кредиторська заборгованість. Сторона - це певна сума зобов'язань організації. На нашу думку, під боргом слід розуміти важливий елемент кругообігу активного суб'єкта, суб'єкта відносин між боржником і кредитором, що виникають на стадії поставки. Проаналізовано у відповідних валютах.

Перш за все, поточні зобов'язання - це заборгованість одного суб'єкта господарювання перед іншим, що виникла внаслідок здійснення певних господарських операцій, погашення якої має відбутися у встановлений термін –протягом дванадцяти місяців з моменту виникнення або під час діяльності.

У П(С)БО країни стосується проблеми оцінки поточного боргу, але ці характеристики боргу є дуже поширеними. Класифікація поточних зобов'язань дозволяє нам краще зрозуміти природу поточних зобов'язань, що веде до чіткого та правильного обліку. Це також допомагає керівникам отримувати різну інформацію про свої борги для прийняття правильних рішень в управлінні господарською діяльністю суб'єкта господарювання. У поточному плані рахунків для відображення даних про обтяження призначено рахунки класів 5 і 6. Дебет вказує на амортизацію та платежі, кредит вказує на накопичення.

Внутрішній контроль за поточними зобов'язаннями включає перевірку дотримання принципів бухгалтерського обліку щодо формування інформації про поточні зобов'язання, мети господарської діяльності інших ділових партнерів та достовірності розкриття інформації про них у фінансовій звітності. Управління поточною заборгованістю має на меті забезпечити наявність, якість, правдивість і достовірність відображення в первинних документах господарських операцій, пов'язаних із формуванням та оплатою поточних зобов'язань. Проведені розрахунки по важливих документах, законність і своєчасність. Облік поточних зобов'язань, сальдо синтетичних рахунків, субрахунки, аналітичні рахунки, пов'язані з видами поточних зобов'язань, точність розрахунків та включення в облік забезпечення. Наприклад, актуальність представлення інформації про поточні зобов'язання за видами звітності, наприклад платоспроможність господарської одиниці.

Огляд існуючої практики та досліджень дозволив зробити висновок, що системи управління внутрішнім боргом наразі впроваджуються на основі національних правових стандартів, наближених до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту. Цей вид контролю стосується не лише

податкових органів, а й власних інформаційних потреб компаній для забезпечення ефективного контролю та прийняття правильних бізнес-рішень. Збільшення документообігу та збільшення кадрового та матеріального забезпечення має стати одним із факторів збільшення внутрішньої підтримки. Контроль за власником.

Отже, на підставі наведених досліджень можна зробити висновок, що правильна організація обліку кредиторської заборгованості будь-яким суб'єктом підприємницької діяльності є дуже важливою, оскільки сприяє посиленню контролю та забезпечує отримання достовірної інформації, а також даних. прозорість розрахункових операцій з кредиторами та стану предмета боргу

Досягнення та хороший рівень внутрішнього контролю є запорукою фінансово-економічного розвитку та зростання. Адже зі зменшенням боргу або його цілеспрямованим використанням для інвестицій це більше веде до фінансової стабільності, а отже до прибутку та зростання, що є основою ринкових відносин і основною метою власників більшості суб'єктів господарювання.

Внутрішній контроль поточних зобов'язань суб'єкта господарювання є елементом допомоги як власникам, так і бухгалтерам. Для бухгалтерів цей вид контролю є захистом від механічних помилок і можливих зловживань, визначає шляхи усунення виявлених недоліків і запобігає їх виникненню в майбутньому. Для власників або керівників суб'єкта господарювання внутрішній контроль є більш глобальним, він допомагає виявити слабкі місця в системах управління, використати підтримку там, де є нагальна потреба.

При застосуванні запропонованих методів підвищення ефективності внутрішнього контролю та усунення помилок під час впровадження кожен аудитор або ініціатор його впровадження зможе сприяти досягненню головної мети: менші витрати за більший прибуток.

Список основних джерел

1. Новицька Н.В. Теоретичні аспекти понять «дебіторська заборгованість» і «кредиторська заборгованість». Актуальні проблеми економіки. 2012. № 2. с. 286-290.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.1999 : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14/>.
3. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15/>.
4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 37 (МСБО 37). Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи. IASB : Стандарт, Міжнародний документ № 929-051 від 01.01.2012 : URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_051/.
5. Борисов А. Б. Великий економічний словник. Москва : Книжковий світ, 2005. 894 с.
6. Бутинець, Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік : Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. 6 - те вид., доп. і перероб. Житомир : ПП «Рута», 2007. 726 с.
7. Голов С.Ф. Бухгалтерський облік та фінансова звітність за міжнародними стандартами : Практичний посібник. Київ : Лібра, 2004. 80 с.
8. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз : Підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2008. 566 с.
9. Загородній А.Г. Облік і аудит : термінологічний словник. Львів : Центр Європи, 2002. 743 с.
10. Чебанова Н.В. Бухгалтерський фінансовий облік : Посібник. Київ : Видавничий центр «Академія», 2002. 672 с.
11. Бланк І.А. Словник-довідник фінансового менеджера. Київ : «Ніка-Центр», 1998. 480 с.
12. Наказ Міністерства фінансів України № 20 від 31.01.2000 «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00/>.
13. Давиденко Н.М. Фінансовий менеджмент : Підручник. Київ : ТОВ «Радуга», 2012. 516 с.
14. Шеверя Я.В. Фінансова звітність у системі інформаційного забезпечення прийняття рішень : Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидат економічних наук. Житомир : ЖДТУ, 2011. 20 с.
15. Смоленюк П. Звітність підприємств як інформаційний продукт. Бухгалтерський облік і аудит. 2012. № 10 с. 35-39 : URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2012_10_6/.

16. Наказ Міністерства фінансів України No 92 від 27.04.2000 «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13/>.

17. Голов С.Ф., Костюченко В.М. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами : приклад та коментарі : Практичний посібник. Київ : Рута, 2006. 860 с.

18. Хом'як Р.Л. Бухгалтерський облік в Україні : Навчальний посібник. Львів : Бухгалтерський центр «Ажур», 2017. 440 с.

19. Коваленко В. В. Проблеми бухгалтерського обліку зобов'язань підприємства URL : http://www.rusnauka.com/2_ANR_2010/Economics/7_57837.doc.htm/.

20. Реформування економіки України - стан та перспективи : збірник матеріалів IV Міжнародної наукової практичної конференції. Київ : МІБО НЕУ, 2009. с. 296.

21. Податковий кодекс України No 2755-VI від 02.12.2010 : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/>.

22. Переклад Міжнародних стандартів контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг, IASB : Стандарти, Міжнародний документ. 2016 - 2017 : URL : <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-audit/>.

23. Наказ Міністерства фінансів України No 291 від 30.11.1999 «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій» : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0892-99/>.

24. Наказ Міністерства фінансів України No 291 від 30.11.1999 «Про затвердження Інструкції про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99/>.

25. Закон України «Про оплату праці» No 108/95 від 24.03.1995 : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80/>.

26. Кодекс законів про працю No1356-XIV від 24.12.1999 : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08/>.

27. Закон України «Про відпустки» No 504/96-ВР від 15.11.1996 : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80/>.

28. Наказ Державного комітету статистики України No5 від 13.01.2004 «Про затвердження Інструкції зі статистики заробітної плати» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0114-04/>.

29. Постанова Кабінету Міністрів України No 100 від 08.02.1995 «Про затвердження Порядку обчислення середньої заробітної плати» : URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/100-95-%D0%BF/>.

30. Ф.Л. Дефлиз, Г.Р.Дженик, В.М.О Рейли. Аудит. Москва : Аудит ЮНИТИ, 1997. 542 с.

31. Бутинець Ф.Ф. Аудит і ревізія підприємницької діяльності : Навчальний посібник. Житомир : ПП «Рута», 2001. 416 с.

32. Суйц В.П., Ахметбеков А.Н., Дубровина Т.А. Аудит загальної системи підприємства : Підручник. Москва : ИНФРА-М, 2000. 556 с.

33. Шеремет А.Д., Суйц В.П. Аудит : Посібник. 3-тє вид., доп. і перероб. Москва : ИНФРА- М, 2002. 360 с.

34. Савченко В.Я. Аудит : Навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2002. 322 с.

35. Собко В.В., Верхоглядова Н.І., Шило В.П., Ільїна С.Б., Брадул О.М. Організація і методика проведення аудиту : Навчально-практичний посібник. Київ : ВД «Професіонал», 2004. 624 с.

36. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо підтримки платників податків на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню корона вірусної хвороби (COVID-19)» No 533-IX від 17.03.2020 : URL : [https : //zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-20/ed20200402/](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/533-20/ed20200402/).